

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:
Pf.II.20.202/2024/10.

A felperes:

(felperes neve) (lakcím)

A felperes képviselője:

Dr. Endrődiné dr. Makány Anikó Gabriella ügyvéd ((ügyvéd 1. címe).)

Az alperesek:

(I. r. alperes neve) (lakcíme) I. rendű

(II. r. alperes neve) Bank Nyrt. ((székhelye).) II. rendű

Az alperesek képviselői:

Dr. Kormányos Nóra ügyvéd ((ügyvéd 2. címe)) I. rendűért

(jogtanácsos neve) jogtanácsos (cím) II. rendűért

A per tárgya:

háztársi és élettársi közös vagyon megosztása

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

(...) Törvényszék 7.G.20.926/2023/51.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés száma:

felperes, 7.P.20.926/2023/57. (62. sorszámon kijavítva)

R É S Z Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság kijavított közbenső ítéletét részítéletnek tekinti és azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az élettársi közös vagyon megosztása iránti keresetet tekinti elutasítottnak.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 658.392 (hatszázötvennyolcezer-háromszázkilencvenkettő) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 1.277.000 (egymillió-kétszázhetvenhétezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az esedékesség napjáig az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára.

Az illetékfizetési kötelezettség az e határozat meghozatalát követő 60. napon válik esedékessé.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes és az I. rendű alperes 2000 szeptemberétől élettársakként, 2003. július 5-től házastársakként éltek együtt. Házasságukat a (...) Városi Bíróság 2012. május 3-án kelt (...)41. számú ítéletével felbontotta. A felperes 2012 nyarán elköltözött a (X ingatlan címe) szám alatti utolsó közös lakásból (a továbbiakban: X ingatlan), decemberben azonban visszatért oda. Ezt követően a volt házastársak két gyermekükkel közösen használták az ingatlant. Ez idő alatt a felperes és az I. rendű alperes esetenként együtt jelentek meg a családi rendezvényeken, gyermekeiket közösen nevelték, az ingatlan fenntartásával kapcsolatos költségeket és az egyéb kiadásokat viszont megosztva viselték oly módon, hogy a felperes – az I. rendű alperes közreműködésével – az I. rendű alperes bankszámlájára utalta a költségek rá eső részét. Az I. rendű alperes a felperesnek gyermektartásdíjat fizetett a gyermekek után, a kapcsolattartás pedig úgy működött, hogy a hétvégeket megosztották egymás között. A házasság felbontása után mindketten létesítettek hosszabb-rövidebb időtartamú párkapcsolatokat, de bizonyos szintű kötődést egymás iránt is mutattak. Az I. rendű alperes 2019. december 24-én közölte elköltözési szándékát, majd utóbb a felperes is elhagyta az ingatlant.

[2] Az I. rendű alperes a 2014. október 15-én kelt adásvételi szerződéssel megvásárolta a (Y ingatlan címe) szám alatti lakást és a hozzátartozó teremgarázshelyet (a továbbiakban: Y ingatlan), tulajdonjoga 1/1 arányban került bejegyzésre az ingatlan-nyilvántartásba. Az ingatlant 2020. december 11-én értékesítette.

[3] A felperes és az I. rendű alperes 2017-ben szerezte meg egymás között egyenlő arányban a (Z ingatlan címe) szám alatti ingatlan (a továbbiakban: Z ingatlan) tulajdonjogát. Ezzel a befektetéssel kívántak gondoskodni gyermekeik jövőbeni lakhatásáról. A vételár $\frac{1}{2}$ részét az I. rendű alperes, további $\frac{1}{2}$ részét a felperes helyett az édesapja fizette meg. Az ingatlanon fennálló közös tulajdon megszüntetése iránt a (...) Járásbíróságon (.....) számon per indult, amelynek tárgyalását a bíróság P.20.417/2023/15. számú végzésével jelen per jogerős befejezéséig felfüggesztette.

A kereset és az alperesek védekezése

[4] A felperes keresetében a házastársi és az élettársi közös vagyon megosztását kérte. Állítása szerint a házastársi közös vagyonhoz az X ingatlan tartozik, míg a vagyonmérlegben feltüntetett ingóságok és további ingatlanok az élettársi közös vagyon részei. Előadta, a házasság felbontását követően 2012 decemberétől 2019. december 24-ig élettársi kapcsolatban élt az I. rendű alperessel, ez idő alatt 144.850.000 forint értékű vagyonra tettek szert, közös adósságuk 39.060.747 forint volt. A szerzésben való közreműködésük $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ arányú volt. Megjelölte, mely ingóságokat kér a saját, és melyeket az I. rendű alperes

tulajdonába adni. Az ingatlanokon fennálló közös tulajdon megszüntetését oly módon igényelte, hogy a Z ingatlanból az I. rendű alperes nevén nyilvántartott $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadot felperesi, míg az X ingatlanban levő $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát I. rendű alperesi tulajdonba kérte adni. A teljeskörű elszámolás eredményeként az I. rendű alperest 17.019.332 forint értékkiegyenlítés megfizetésére kérte kötelezni. Állította, az élettársi közös vagyon részét képezi a Y ingatlan, amelynek értékesítéséből befolyt vételárral az I. rendű alperes annak ellenére nem számolt el, hogy $\frac{1}{2}$ része őt illeti. Részletezte a (bank neve) felé fennálló közös tartozások összegét, és közös adósságként kérte elszámolni az édesapja által az X ingatlanon végzett beruházásokhoz nyújtott kölcsönt.

[5] Az élettársi közös vagyon megosztására irányuló követelésének alapjaként arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperes és közte érzelmi és gazdasági közösséget magában foglaló élettársi kapcsolat állt fenn: gyermekeiket közösen nevelték, közös háztartást vezettek, együtt vettek részt a családi programokon. Az élettársi kapcsolatot alátámasztó tényként kérte értékelni, hogy az I. rendű alperes számára hozzáférést biztosított a bankszámlájához. Lényegesnek tartotta, hogy az élettársi együttélés ideje alatt szerezték a (utca neve, Y, Z ingatlanok) utcában található ingatlanokat.

[6] Az I. rendű alperes ellenkérelmében a házastársi közös vagyonhoz tartozó X ingatlanon fennálló közös tulajdon megszüntetését akként kérte, hogy a bíróság adja a tulajdonába a felperes $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát az ingatlant terhelő tartozás átvállalása és a különvagyoni igények elszámolása mellett.

[7] Kérte az élettársi közös vagyon megosztása iránti keresetet elutasítani. Arra hivatkozott, hogy közöttük nem állt fenn élettársi jogviszony. Tagadta azt is, hogy 2012. decembere és 2019. december 24. között közös vagyont szereztek. Előadása szerint az X ingatlant a felperes visszaköltözése után egymás között megosztva használták és közöttük sem érzelmi, sem gazdasági közösség nem volt, kapcsolatuk a gyermekek gondozására, nevelésére korlátozódott. A Z ingatlan tekintetében előadta, közös gazdálkodás hiányában annak vételárát nem közösen fizették meg: a fele összeget a felperes helyett az édesapja fedezte. Hangsúlyozta, a tulajdonszerzés befektetési célú volt, nevezetesen, hogy a gyermekek számára lakást tudjanak biztosítani. Kiemelte, több ízben kezdeményezett egyeztetést a házastársi közös vagyon megosztása érdekében, amitől a felperes elzárkózott. Álláspontja szerint élettársi kapcsolat esetén fel sem merült volna az ügyvédi egyeztetés szükségessége. Az élettársi jogviszony tényének ellentmond az a körülmény is, hogy mindketten külső kapcsolatokat létesítettek, az ingatlanokat terhelő hiteleket és egyéb költségeket egymás között megosztották. Kérte figyelembe venni, hogy a felperes kizárólag ezek átutalása céljából biztosított számára hozzáférést a számlájához.

[8] Vitatta, hogy a Y ingatlan vásárlásához a felperes anyagilag hozzájárult. Állította, azt a (bank neve)től felvett, valamint a (tanú neve) által neki nyújtott kölcsönből vásárolta. Nyilatkozott a vagyonmérlegben feltüntetett egyes vagyontárgyak alvagyoni hovatartozásáról, értékéről.

Az elsőfokú bíróság kijavított közbenső ítélete

[9] Az elsőfokú bíróság kijavított közbenső ítéletével az élettársi kapcsolat megállapítására irányuló keresetet elutasította.

[10] Határozatának indokolásában vizsgálta, hogy felperes és az I. rendű alperes kapcsolatának 2012. decemberétől 2019-ig tartó időszakában megvalósultak-e az élettársi jogviszonynak a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 685/A. §-ában rögzített fogalmi elemei, az a volt házastársak között fennállt-e.

[11] Megállapította, hogy 2012 decemberét követően egy ingatlanban laktak, de más személyekkel alakítottak ki párkapcsolatokat, egymástól független, önálló életet éltek. Részletezte (tanúk neve) tanúvallomásait, akik a volt házastársakat egymással összetartozást mutató, érzelmi kapcsolatban élő párként jellemezték, majd – e vallomások mérlegelése nélkül – nyilatkozataikat a felperessel fennálló rokoni, illetve baráti viszonyra tekintettel elfogultnak minősítette, és így az érzelmi kapcsolat megállapíthatóságát illetően figyelmen kívül hagyta.

[12] Idősebb és (tanúk neve) és (tanúk neve) tanúvallomása alapján igazoltnak találta azt az I. rendű alperesi tényelődést, hogy bár egy ingatlanban laktak a felperessel, azt mégis elkülönülten használták. Együttlakásuk kényszerű volt, leginkább a gyerekek közös nevelését célozta. A feltárt adatok alapján nem találta bizonyítottnak érzelmi kapcsolatuk létét. Utalt arra, hogy azt a harmadik személyekkel folytatott viszonyaik is kizárják. A csatolt fényképeket a családi összetartozást alátámasztó bizonyítékokként értékelte, megállapítva, hogy a volt házastársak a külvilág felé kulturált családi kapcsolat létét mutatták, de az élettársi viszonyhoz szükséges érzelmi kapcsolatra sem a fotókból, sem a levelezésük tartalmából nem lehet következtetni.

[13] A gazdasági kapcsolat létét vizsgálva megállapította, hogy a volt házastársak a jövedelmeiket önállóan kezelték, az I. rendű alperesnek csak az átutalások bonyolítása erejéig volt hozzáférése a felperes bankszámlájához, ami közös gazdálkodást nem valósít meg. A költségek megosztása és az egymás közti gyermektartásdíj fizetési kötelezettség teljesítése is ez ellen szól. A Z ingatlan gyermekek részére történő megvásárlását ugyancsak nem tekintette a gazdasági együttműködés körében értékelhető körülménynek.

[14] Minderre tekintettel utasította el a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 341. § (4) bekezdése alapján közbenső ítélettel az élettársi kapcsolat megállapítása iránti kereseti kérelmet.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[15] A felperes az elsőfokú bíróság közbenső ítélete ellen előterjesztett fellebbezésében annak megváltoztatását és az élettársi kapcsolat fennálltának megállapítását kérte a keresetben megjelölt időtartamban. Perköltséget a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján igényelt.

[16] A bizonyítékok mérlegelését, az általa meghallgatni kért tanúk vallomásainak mellőzését kifogásolta.

[17] Fenntartotta az élettársi kapcsolat tartalmi elemei körében általa előadottakat, illetve azt, hogy mindkét (Y, Z ingatlan) utcai ingatlant a közös gazdálkodásuk eredményéből vásárolták. Eseti döntéseket idézve részletezte az élettársi kapcsolat megállapítása körében irányadó bírói gyakorlatot, kiemelve, hogy egy-egy fogalmi elem hiánya nem vezet automatikusan az élettársi vagyoni jogi igény elutasításához, ahhoz az eset összes körülménye vizsgálendő.

[18] Állította, az I. rendű alperessel nem csupán nemi viszonya volt, fényképek, levelek, és tanúvallomások igazolják az érzelmi és gazdasági közösség tényét. Hangsúlyozta, ez utóbbi bizonyítékok nem lettek volna kirekeszthetők a tényállás megállapítása során.

[19] Változatlan előadása szerint az I. rendű alperessel közösen használta az utolsó közös lakást: egy lakószobában laktak, egy ágyban aludtak. Mindketten hozzájárultak a gyermeknevelés költségeihez, közös programokat, utazást szerveztek és az ingatlanok vételárát is együttesen finanszírozták. Kapcsolatukat a feltétlen bizalom jellemezte, ezért is biztosított az I. rendű alperes számára korlátlan rendelkezési jogot a bankszámlája felett.

Lényegesnek tartotta, hogy együtt vettek részt a testvére németországi esküvőjén és egyéb családi eseményeken. A közös gazdálkodást alátámasztó körülményként kérte értékelni a befektetési célú ingatlanvásárlást. Megítélése szerint (felperes édesapja) tanúvallomása bizonyítja az az élettársi jogviszony és a gazdasági együttműködés tényét, ezért azt kérte figyelembe venni a tényállás megállapításakor.

[20] Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme a közbenső ítélet helybenhagyására irányult. Perköltségigényét az IM rendelet 3. §-a alapján terjesztette elő.

[21] Kifogásolta, hogy a felperes a másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkört nem jelölte meg, csupán idézte a Pp. 369. §-ának valamennyi rendelkezését, emellett jogi érvelése a jogszabályi környezet és az ehhez kapcsolódó eseti döntések ismertetésére szorítkozik.

[22] Okfejtése szerint nem teszi szabályszerűtlenné a lefolytatott bizonyítási eljárást az, hogy a megállapított történeti tényállás nem fedi a felperes tényelőadását. Kérte figyelembe venni, hogy a felperes az elektronikus üzenetekből kizárólag a számára kedvező részleteket ragadta ki, a durva hangvételű üzenetváltásokat meg sem említette. Véleménye az volt, hogy a felperes nem bizonyította sikerrel az élettársi kapcsolat fogalmi elemeinek megvalósulását, így az érzelmi összetartozás tényét, annak harmadik személyek előtti felvállalását, a közös háztartás fenntartását és a gazdasági együttműködést. Utalt a tanúvallomásoknak az álláspontját alátámasztó részleteire. A gazdasági kapcsolat körében lényegesnek ítélte, hogy a Y ingatlan megvásárlásához a felperes a saját pénzeszközeivel nem járult hozzá. Érvelése szerint a (barátnő neve)val folytatott levelezéséből is az állapítható meg, hogy arra csak neki volt pénze, és a felperes jó néven vette volna, ha az ingatlan megvásárlása után odaköltözik. Megjegyezte, a vételárhoz nem munkáltatói kölcsönt kapott, az igénybe vett hitelkonstrukció bárki által elérhető volt és miután az adásvételben a felperes nem vett részt, valamint élettársak sem voltak, a kölcsönkötelelemnek sem lett alanya. Hangsúlyozta, a felperesnek nem állt szándékában megvásárolni ezt az ingatlant, és más közös vagyoni ügyletük sem volt.

Az ítéltábla döntése és jogi indokai

[23] A fellebbezés alaptalan.

[24] Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében kifogásolta, hogy a felperes jogorvoslati kérelmében nem jelölte meg az ítéltáblától gyakorolni kért felülbírálati jogkört és a fellebbezés nem felel meg a Pp-ben rögzített tartalmi követelményeknek sem.

[25] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés 371. § (1) bekezdés a), b) és d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. A 2020. év CXIX. törvény 76. § 10. pontja alapján ugyanakkor 2021. január 1-től a Pp. 371. § (1) bekezdés c) pontja hatályát veszítette, a fellebbezésnek ezért már nem kötelező tartalmi eleme a másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkör és az annak alapjául szolgáló indokok feltüntetése. Mivel azonban a Pp. 2. § (2) bekezdésében megfogalmazott alapelv szerint a bíróság – a törvény eltérő rendelkezése hiányában – a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van, a másodfokú bíróság csak akkor vizsgálhatja érdemben az elsőfokú bíróság jogi álláspontjának helyességét, ha legalább a fellebbezés tartalmából megállapítható, hogy a fellebbező fél milyen okból tartja azt jogszabálysértőnek (hasonlóan: BDT2022. 4546. II.).

[26] A felperes az elsőfokú közbenső ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezésében a gyakorolni kért felülbírálati jogkört nem jelölte meg, azonban a jogorvoslati kérelem

tartalmából megállapíthatóan az elsőfokú bíróság bizonyíték-mérlegelési tevékenységét, a meghallgatni kért tanúk vallomásának mellőzését, ezáltal a megállapított tényállást sérelmezi, ami a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontjában részletezett felülbírálati jogkörnek feleltethető meg. Erre figyelemmel nem volt akadálya a fellebbezés érdemi vizsgálatának.

[27] Az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása és a felek közötti érzelmi kapcsolat értékelése során a hozzátartozói, illetve baráti viszonyra tekintettel kirekesztette a bizonyítékok köréből (tanúk neve) tanúvallomását. A Pp. 279. § (1) bekezdéséből következően a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, megvizsgálja és összehasonlítja bizonyító erejüket, figyelembe veszi összefüggéseiket és ellentmondásaikat, ennek eredményeként alakítja ki saját meggyőződését. A családjogi, illetve élettársi kapcsolaton alapuló vagyoni jogi perekben – azok jellegére tekintettel – elsősorban a hozzátartozók, emellett sok esetben a barátok rendelkeznek az érdemi döntés meghozatala szempontjából releváns információkkal, ezért önmagában a bizonyításra kötelezett félhez fűződő hozzátartozói, baráti viszony miatt a tanúvallomások a bizonyítékok köréből nem rekeszthetők ki. Ha a vallomások következtetések, egymással, a bizonyító fél nyilatkozatával és az eset összes körülményével összhangban állnak, alapítható e tanúk vallomásaira tényállás (hasonlóan: Kúria Pf.21.487/2016/6., Pfv.21.206/2019/4., BDT2010. 2265). Az ítéltáblának erre tekintettel vizsgálnia kellett, hogy az elsőfokú bíróság által nem értékelt tanúvallomások – a további bizonyítékokkal egybevetve – alkalmasak-e arra, hogy abból az elsőfokú ítéletben írtaktól eltérő következtetéseket vonjon le, illetve a tényállást módosítsa. Az ítéltábla azonban e tanúvallomások figyelembevétele mellett sem látott erre lehetőséget.

[28] A régi Ptk. 685/A. §-ában foglalt értelmező rendelkezés határozza meg az élettársak fogalmát, míg a régi Ptk. 578/G. § (1) bekezdése a vagyoni viszonyait, amit olyan polgári jogi jellegű jogviszonyként szabályoz, amely – a polgári jogi társaság speciális fajtájaként – lényegében formátlan polgári jogi kötelelemnek, azaz szerződésnek minősül. Az e törvényhelyhez kapcsolódó ítélkezési gyakorlat szerint az élettársi kapcsolat feltételezi a felek közös lakásban való együttélését, közös háztartás fenntartását, a felek közötti érzelmi és gazdasági közösség fennállását, összetartozásuk harmadik személyekkel szembeni felvállalását, valamint azt is, hogy legalább hallgatólagosan egyetértsenek abban, hogy a közös gazdasági tevékenységük eredményeként szerzett vagyon közös legyen (Legfelsőbb Bíróság Pfv.II.20.044/2011., Pfv.II.20.357/2011/9., BDT2016. 3582.). Az ítéltábla egyetért a felperes álláspontjával abban, hogy önmagában az egyik fogalmi elem hiányából nem lehet feltétlen következtetést levonni az élettársi kapcsolat hiányára, mindig az adott eset sajátos körülményeitől függ, hogy egy-egy elem hiánya milyen jogi következményt von maga után (Kúria Pfv.21.347/2014/5.). Gazdasági együttműködés hiányában azonban élettársi kapcsolat léte nem állapítható meg, ahhoz mindig szükséges, hogy a felek bevételeinek megteremtése közös gazdasági tevékenységük eredménye legyen, jövedelmeiket közös céljaikra használják fel (hasonlóan: BDT2015. 3348.). Csupán e feltétel megnyilvánulási formáiban mutatkozhatnak – akár jelentős – eltérések, amelyek vizsgálata és a gazdasági közösség megléte szempontjából való értékelése a bíróság feladata.

[29] Nem vitás, hogy a felperes és az I. rendű alperes a házasságuk felbontását, majd a felperes utolsó közös lakásba való visszaköltözését követően az X tanyás ingatlanban éltek, és az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben egyebek mellett egymás közti üzenetváltásaik alapján az is megállapítható, hogy volt közöttük – pontosan meg nem határozható tartalmú és mélységű – érzelmi kapcsolat. Mindemellett az is tény, hogy mindkettőjüknek voltak harmadik személyekkel párkapcsolatai, ami megkérdőjelezi a jogi értelemben vett élettársi kapcsolathoz szükséges szintű, kölcsönös bizalmon alapuló érzelmi kapcsolat létét. Az, hogy egyidejűleg – esetlegesen – egymással is volt szexuális viszonyuk, önmagában nem elégséges

az érzelmi kötődés megállapításához. Emellett lényeges az is, hogy a peradatok szerint mindketten egymástól függetlenül szerveztek programokat, utazásokat maguknak, önállóságukat megtartották. Osztja az ítéltábla az alperes fellebbezési ellenkérelmében kifejtett azon érvelést is, hogy a felperes által csatolt, (barátnő neve)val folytatott elektronikus levelezése sem harmonikus érzelmi kapcsolatról tesz tanúbizonyságot. Ellenkezőleg, azok az I. rendű alperesre és családjára nézve több esetben lenéző tartalmú és hangvételi kijelentéseket tartalmaznak, ami egy, a bírói gyakorlat által megkívánt mélységű érzelmi alapokon nyugvó élettársi kapcsolat esetében nem képzelhető el.

[30] Pusztán az azonos ingatlanban lakás tényéből sem következik, hogy élettársakként éltek együtt. Azt egyezően adták elő a volt házastársak a perben, hogy a házasságuk felbontását követően is az utolsó közös lakásban laktak, (tanú neve) – az I. rendű alperes volt barátnője – mint érdektelen tanú vallomása ugyanakkor alátámasztotta azt az I. rendű alperesi állítást, hogy ő a közös lakáshasználat ellenére a felperestől elkülönült, önálló lakószobát használt. A tanú nyilatkozata egybehangzó volt a (tanúk neve) tanúk által előadottakkal.

[31] A gazdasági közösség mint az élettársi kapcsolat fogalmi eleme körében az ítélkezési gyakorlat a felek közös célok érdekében való együttműködésének és az általuk szerzett jövedelem közös célra történő felhasználásának, tehát annak tulajdonít döntő jelentőséget, hogy szándékuk közös vagyon megteremtésére irányuljon, és ennek érdekében egymást támogatva, együttesen járjanak el. A megkívánt tartalmú gazdasági közösség megállapításához nem elegendő a mindennapi kiadások együttes viselése, az ezzel kapcsolatos együttműködés, szükséges, hogy a feleknek az életközösség teljes tartama alatt közösen legyenek a gazdasági tevékenységüket meghatározó célkitűzéseik, ennek eléréséhez teljes körű együttműködést tanúsítsanak, jövedelmeiket e közös cél érdekében használják fel. Jelen esetben a volt házastársaknak a házasság felbontását követően – bizonyíthatóan – egyetlen közös gazdasági célja volt: gyermekeik későbbi lakhatásának biztosítása, ennek érdekében ingatlan vásárlása. Ez a Z ingatlan vételével valósult meg oly módon, hogy a vételár $\frac{1}{2}$ részét az I. rendű alperes, míg a másik $\frac{1}{2}$ részét a felperes helyett – általa sem vitatottan – az édesapja fizette ki. Ez azonban nem mutat túl a gyermekek érdekében együttműködő elvált házastársak közötti gazdasági kapcsolaton: céljuk nem közös vagyon létrehozása vagy gyarapítása volt, hanem – a felperes által is elismerten – a gyermekek számára önálló lakóingatlan megszerzése. Ennek kapcsán nem elhanyagolható körülmény az sem, hogy a felperes ténylegesen nem a saját anyagi erőforrásait, azaz a jövedelmét, a megtakarítását fordította e célra. Ezzel tehát nem valósult meg a jövedelmek közös cél érdekében való felhasználása.

[32] A gazdasági kapcsolatot illetően a bizonyítékok közül hangsúlyosak az I. rendű alperes által csatolt bankszámlakivonatok, amelyek azt mutatják, hogy a felperes rendszeresen átutalta az I. rendű alperes bankszámlájára az ingatlan fenntartási és egyéb költségeinek rá eső részét. A felperes ellen a (...) Törvényszék előtt (.....) számon folyamatban volt személyiségvédelmi perben tisztázódott az is, hogy a felperes a banki utalásokhoz az I. rendű alperes segítségét kérte, mert azt maga nem tudta intézni. Az I. rendű alperes tehát az átutalásokat a felperes megbízása alapján fogatosította. Ez alátámasztja, hogy nem volt korlátlan hozzáférése a felperes bankszámlájához, az kizárólag az utalásokra korlátozódott, ami ugyancsak ellentmond a közös gazdálkodás tényének, csupán a jó viszonyt ápoló volt házastársak közötti szívességi szolgáltatásnak tekinthető. Emellett azt is igazolja, hogy az I. rendű alperes részéről nem történt a bankszámlával való visszaélés.

[33] A gyermekek közös neveléséből, illetve a mindennapi élethez szükséges bevásárlások közös lebonyolításából sem lehet megalapozott következtetést levonni az élettársi jogviszony megvalósulására, különös tekintettel arra hogy nemcsak az I. rendű alperes által meghallgatni kért tanúk ((tanúk neve)), hanem a felperes barátnője, (barátnő neve) is azt állította, hogy a

volt házastársak a felmerült költségeiket egymás között megosztották, azaz a viselésük arányában megállapodtak, a jövedelmeiket külön kezelték. Ezen felül az sem hagyható figyelmen kívül, hogy az I. rendű alperes a kiskorúak után gyermektartásdíjat fizetett a felperesnek, amit a felperes testvére, (testvér neve) is a fenti tanúkkal egyezően adott elő.

[34] A Y ingatlan, valamint az ahhoz tartozó teremgarázshely tulajdonjogát az I. rendű alperes 2014-ben vétel jogcímén szerezte meg. Ezzel kapcsolatban a felperes édesapja, (felperes édesapja) azt adta elő tanúvallomásában, hogy „tudta a felperes, hogy ez a I.r . alperes tulajdona lesz”. Ezt a nyilatkozatot – annak tartalma szerint – úgy kell értelmezni, hogy a felperesnek tudomása volt arról, hogy az ingatlan az I. rendű alperes tulajdona, mert azt ő vásárolta, így az részben sem tartozik a felperes vagyonához. Kétségtelen, hogy a tanú utóbb e nyilatkozatát módosítva az ingatlant már a volt házastársak közös tulajdonként igyekezett feltüntetni, de ez utóbbi előadása nem bír lényegi jelentőséggel, miután a felperes testvére, (testvér neve) maga is azt állította, hogy Y ingatlant az I. rendű alperes vásárolta. Ugyanez tűnik ki a felperes (barátnő neve)val folytatott levelezéséből: neki volt pénze, a tanú említést sem tett arról, hogy ahhoz a felperes hozzájárult volna. Az ítéletábra jelentőséget tulajdonított annak is, hogy mindehhez hozzáfűzte a felperes, nem bánná, ha az I. rendű alperes „elhúzna” oda. Ebből arra vonható le következtetés, hogy maga is úgy ítélte meg, a Y ingatlanhoz semmi köze, de kiolvasható belőle az érzelmi kapcsolat hiánya is. Lényeges ezenfelül az is, hogy mindkét ingatlan megvásárlására az állított élettársi kapcsolat tartama alatt került sor, a felperes mégsem adta indokát annak, hogy ha az ingatlanok vételárához hozzájárult, akkor a Y ingatlanban miért csak az I. rendű alperes szerzett tulajdonjogot. Az szintén alátámasztja az I. rendű alperes kizárólagos szerzésére vonatkozó érvelését, hogy a felperes a per során nem igazolt olyan jövedelmet vagy megtakarítást, amit az ingatlan adásvétele során felhasználhatott.

[35] A fentieket összefoglalva megállapítható, hogy a házasság felbontását követően a felperes és az I. rendű alperes gazdasági együttműködése a mindennapi élet szükségleteinek kielégítésével kapcsolatos kiadások utólagos elszámolás melletti közös fedezésére korlátozódott. A felperes nem igazolt közös gazdasági cél érdekében való együttműködést, jövedelmeik e célra történő felhasználását, ezáltal hiányzik a jogi értelemben vett élettársi kapcsolat megállapítása szempontjából nélkülözhetetlen fogalmi elem, a közös gazdálkodás.

[36] A kifejtettek alapján helyesen foglalt állás az elsőfokú bíróság, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes és az I. rendű alperes között a kereseti kérelemben megjelölt időszakban – a szükséges fogalmi elemek megvalósulásának hiányában – élettársi jogviszony léte nem állapítható meg.

[37] A Pp. 341. § (4) bekezdése szerint, ha a keresettel érvényesített jog fennállása és az ennek alapján a felperest megillető követelés összege vagy mennyisége tekintetében a vita elkülöníthető, a bíróság a jog fennállását közbenső ítélettel előzetesen is megállapíthatja. Ebben az esetben a tárgyalás a követelés összege vagy mennyisége vonatkozásában csak a közbenső ítélet jogerőre emelkedése után folytatható. Az idézett jogszabályhelyből láthatóan a közbenső ítélet a jogalap fennállását előzetesen megállapító határozat, így – értelemszerűen – csak pozitív tartalmú megállapítást tartalmazhat. Mivel a keresettel érvényesített jog fenn nem állása esetén nem lehet közbenső ítéletet hozni, az elsőfokú bíróság a határozat rendelkező része szerinti tartalommal ilyen fajtájú ítéletet nem hozhatott volna.

[38] A meghozandó ítélet fajtája szempontjából ugyanakkor jelentősége van annak is, hogy a felperes keresete egyfelől házastársi, másfelől élettársi közös vagyon megosztására irányult, azaz a közös vagyon egy részét a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (Csjt.) rendelkezései, más részét pedig a régi Ptk. élettársakra vonatkozó szabályai alapján kérte megosztani. E két igény valós tárgyi keresethalmazatot képez, önállóan is elbírálhatóak lennének. A házasságkötést megelőző élettársi kapcsolat vagyoni jogi

szempontból egységbe olvad a házasság tartama alatti vagyoni viszonyokkal, az ilyen igényeket egységesen kell elbírálni. A házasság felbontását követően a volt házastársak közt létrejött élettársi kapcsolat esetében azonban eltérő a helyzet: a két vagyonrész nem képez egységet, a két időszakra vonatkozó eltérő jogszabályhelyek alapján kell dönteni a vagyoni követelésekről. Ez egyben azt is jelenti, hogy a bíróság bármelyik kereseti kérelemről részítélettel is határozhat, ha a másik kérelem elbírálásához további tárgyalásra van szükség [Pp. 341. § (2) bekezdés]. A jelen perben érvényesített házastársi és élettársi vagyoni jogi igények közül ez utóbbi egyedüli elbírálása és alaptalansága esetén a kifejtettek szerint csak részítélet hozható, amely után a bíróságnak az eljárást a házastársi közös vagyon megosztása körében kell folytatnia. Élettársi kapcsolat hiányában tehát nem az élettársi kapcsolat megállapítására, hanem az élettársi közös vagyon megosztására irányuló kereset elutasításának van helye, jogalap hiányában ugyanis nincs megosztandó vagyon. Megjegyzi az ítéltábla, a felperesnek megállapítási keresete nem volt, az elsőfokú bíróság rendelkezése pedig tartalmilag nem más, mint az élettársi közös vagyon megosztása iránti kereset elutasítása.

[39] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét részítéletnek tekintette és azt a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben írt pontosítással helybenhagyta.

[40] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése és a 4/2009. (XII.14.) PK vélemény alapján köteles az I. rendű alperes másodfokú eljárással kapcsolatos költségeinek viselésére, amit az ítéltábla a 32/ 2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja, valamint a 4/A. §-a alapján állapított meg.

[41] A felperes a másodfokú eljárásban az eljárási illetékre kiterjedő költségfeljegyzési jogban részesült. Az így feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket fellebbezésének sikertelenségére tekintettel a Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján köteles viselni. Miután az elsőfokú bíróság döntése a kifejtettek szerint részítéletnek tekintendő, a fellebbezési eljárási illeték számításának alapját az ehhez kapcsolódó pertárgyérték képezi. A perben a felperes házastársi és élettársi közös vagyon megosztását is kérte, ezek együttes pertárgyértéke az egy főre jutó vagyonrész értéke, ami 52.894.626 forint. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés illetéke 8%, de legalább 15.000 forint, legfeljebb 2.500.000 forint. A fellebbezés pertárgyértéke alapján a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték összege 2.500.000 forint lenne meghatározható, a tárgyi keresethalmazatra tekintettel azonban ebből csak a részítélettel érintett követelés pertárgyértéke vehető figyelembe, ami az igényelt élettársi vagyonrész, 27.894.626 forint, ezért a felperes az illetéket olyan arányban köteles viselni, ahogyan az egy főre jutó összvagyonrész értékéhez a részítélettel elbírált kereseti kérelem összege aránylik (53%). Ez alapján a fellebbezési eljárási illeték összege 1.325.000 forint, amelyből a felperes 48.000 forint illetéket már megfizetett, köteles tehát a részére engedélyezett költségfeljegyzési jogra tekintettel feljegyzett és még nem teljesített 1.277.000 forint illeték megfizetésére [Pp. 82. § (1) bekezdés, 83. § (1) bekezdés, 95. § (2) bekezdés, 101. § (1) bekezdés, 102. § (1) bekezdés]. Az illetéket a Nemzeti Adó-és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell befizetni, közleményként feltüntetve a jogerős ítélet ügyszámát és a fizetésre kötelezett adóazonosító jelét. Ha a felperes az illetéket annak esedékességekor nem fizeti be, az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint késedelmi pótlék fizetésére köteles.

[42] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Szeged, 2025. január 20.

Dr. Kiss Gabriella sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Zanóczné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró